

Kouvolan kaupungin lausunto kunnallisista jätehuoltomääräyksistä

2435/14.06.00/2022

Tekninen lautakunta 04.04.2023 § 66

Valmistelija: kaupungininsinööri Anne Ahtiainen, puh. 020 615 8574, anne.ahtiainen(at)kouvola.fi

Kymen jätelautakunta on lähettänyt Kouvolan kaupungille lausuntopyynnön uusista kunnallisista jätehuoltomääräyksistä ja niihin liittyvästä perustelumuistiosta.

Kouvolan kaupungin hallintosäännön 26 § mukaan tekninen lautakunta hoitaa jätelain nojalla ne kunnalle kuuluvat tehtävät, jotka eivät kuulu alueelliselle viranomaiselle eivätkä valvontaviranomaiselle. Lausunnon antaminen jätehuoltomääräyksistä katsotaan kuuluvan em. tehtäviin.

Kunnalle lähetetty esitys jätehuoltomääräyksistä ja sen perustelumuistiosta on **oheismateriaalina**.

Määräykset on lisäksi lähetetty erikseen Kouvolan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisille sekä rakennusvalvontaviranomaiselle, jotka lausuvat asiasta Kouvolan kaupungin valvontaviranomaisina.

Taustaa:

Jätehuoltomääräysten uusiminen perustuu vuoden 2021 jätelainsäädännön muutoksiin. Jätelautakunnan mukaan määräysluonnoksessa on otettu huomioon muuttunut jätelainsäädäntö mm. erilliskeräysveloitteineen ja jätteen hyödyntämistavoitteineen sekä käytännön työssä havaitut muutostarpeet.

Vuonna 2021 voimaan tullut jätelain muutos liittyy EU:ssa 2018 hyväksytyyn jätesäädöspaketin toimeenpanoon Suomessa. Jätelain muutoksen keskeisenä tavoitteena on vähentää jätteen määrää ja lisätä uudelleenkäyttöä ja kierrätystä, jonka myötä yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteiden kierrätykselle asetettiin uudet, aiempaa kunnianhimoisemmat tavoitteet.

Jäteasetuksen tavoite on, että yhdyskuntajätteestä kierrätetään 55 prosenttia vuonna 2025, 60 prosenttia vuonna 2030 ja 65 prosenttia vuonna 2035. Muutokset on otettava huomioon kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä, jotta kierrätystavoitteisiin päästään.

Uudet jätehuoltomääräykset koskevat Haminan, Kotkan ja Kouvolan kaupunkeja sekä Iitin, Lapinjärven, Miehikkälän, Mäntyharjun, Pertunmaan, Pyhtään ja Virolahden kuntia.

Jätehuoltomääräykset ja niitä koskeva päätöksenteko

Jätehuoltomääräykset ovat jätelain (646/2011) 91 §:n nojalla annettavia sitovia paikallisia määräyksiä, jotka toimivat jätelain toimeenpanon välineenä paikalliset olosuhteet huomioon ottaen.

Jätehuoltomääräyksillä varmistetaan alueella toimiva jätehuolto, josta ei aiheudu ympäristö- tai terveyshaittoja. Määräyksillä myös edistetään jätehuollon etusijajärjestyksen huomioon ottamista.

Jätehuoltomääräyksiä voidaan jätelain mukaisesti antaa kunnan vastuulle kuuluvan yhdyskuntajätteen määrän vähentämisestä, lajittelusta, säilyttämisestä, keräyksestä, kuljetuksesta, hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä sekä näitä koskevista teknisistä vaatimuksista. Jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi määräyksiä voidaan antaa myös muun jätteen keräyksen, vastaanoton ja kuljetuksen käytännön järjestelyistä kiinteistöillä tai jätteen vastaanottoaikoilla sekä näitä koskevista teknisistä vaatimuksista.

Lisäksi määräyksiä voidaan antaa toimista roskaantumisen ehkäisemiseksi sekä velvollisuudesta antaa kunnan jätehuoltoviranomaiselle tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tietoja kunnan vastuulle kuuluvista jätteistä ja jätteen kuljetuksista.

Jätehuoltomääräyksistä päättää kuntien jätehuoltoviranomainen eli Kymen Jätelautakunta. Jätehuoltoviranomaisen määräysvalta jätehuoltomääräyksissä on rajattu pääosin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluviin jätteisiin.

Kouvolan kaupungin lausunto:

Kunnan jätehuoltomääräykset ovat jätelain 91 §:n nojalla jätelain täytäntöön panemiseksi annettuja tarpeellisia paikallisista oloista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Joiltain osin nyt lausunnolla olevissa määräyksissä on kuitenkin muutakin kuin paikallisista oloista johtuvia määräyksiä. Määräyksiä voisi edelleen jalostaa niin, ettei niihin jätetä esim. jäteasetuksessa sanottuja määräyksiä. Myös yhteistyötä jätelautakunnan kuntien ympäristönsuojelun, terveysvalvonnan ja rakennusvalvonnan kanssa olisi voinut tehdä enemmän.

Jätelautakunnan pöytäkirjan otteen mukaan tekstiä on muutettu saavutettavammaksi. Esimerkiksi kunta- tai jäteyhtiö -termi esitetään vaihdettavaksi Kymenlaakson Jäte Oy:ksi, koska mikään kunta ei enää itse hoida jätehuollon palvelutehtäviä. Jäteyhtiö-termi taas voidaan sekoittaa yksityiseen jätehuoltopalveluja tarjoavaan yritykseen, jota termi ei ole tarkoittanut. Tämä on erittäin hyvä uudistus. Määräyksissä ja perustelumuiistiossa on kuitenkin edelleen yleisiä termejä, jotka voisi ja tulisi korvata Kymenlaakson Jäte Oy:ksi tai Kymen jätelautakunnaksi. Teksti olisi myös yhdenmukaisempi, jos määräyksissä käytettäisiin 2 § mukaisia määritelmiä eikä muita vastaavia termejä.

Joiltain osin edellä mainittu saavutettavuus jää myös epäselväksi. Teksti voi olla saavutettavampi kuin edeltäjänsä, mutta tekstissä on edelleen parannettavaa. Yksityiskohtaiset ("stilistiset") kommentit annetaan jätelautakunnan viranhaltijoille erikseen.

Varsinaisissa määräyksissä suurin muutos koskenee biojätteen erilliskeräysvelvollisuuden alkamista myös vähintään 300 asukkaan taajamiin. (Jäteasetuksessa vastaava velvollisuus on asetettu koskemaan omakoti- ja paritalokiinteistöjä yli 10 000 asukkaan taajamia viimeistään 19.7.2024.). 300–10 000 asukkaan taajamissa keräys alkaisi määräysten mukaan 1.5.2026.

Yli 10 000 asukkaan taajamat löytyvät (kartalta) osoitteesta <https://taajamat.kymenlaaksonjate.fi>. Vähintään 300 asukkaan taajamista löytyy luettelo jätehuoltomääräysten 48 §:ssä.

Keräyksen ulottamista (vähintään 300 ja enintään 10 000 asukkaan taajamiin perustellaan asukkaiden yhdenvertaisuusperiaatteella sekä myös kuljetusten ympäristö- ja kustannustehokkuudella. Lisäksi jäteasetuksessa on asetettu kunnianhimoiset jätteen hyödyntämistavoitteet, joten myös alueilla pitää jätelautakunnan mukaan tehdä päätöksiä tavoitteiden saavuttamiseksi. Jätelautakunnan mukaan portaittain voimaan astuvilla siirtymäsäännöksillä pyritään varmistamaan Kymenlaakson Jäte Oy:n asiakaspalvelun ja logistiikan toimivuus jätehuollon muutosten keskellä.

Koska biojätteen kompostointi on edelleen vaihtoehto erilliskeräykseen liittymiselle ja määräyksissä on annettu riittävästi siirtymäaikaa kiinteistöille varautua muutosjärjestelyn kustannuksiin ym., ei kyseistä määräystä voi pitää kohtuuttomana Kouvolan kaupungin asukkaille.

Uudet jätehuoltomääräykset on esitetty tulevan voimaan 1.6.2023. Määräysten mukaan kuitenkin tietyt velvoitteet tulevat voimaan esim. 1.7.2023 tai 19.7.2023. Kouvolan kaupungin mielestä näin monta (lähellä olevaa) voimaantulon päivämäärää yksissä määräyksissä ei olisi tarpeellista, ellei ajankohdat ole jotenkin liitettävissä lainsäädäntöön tai tiettyihin siirtymäsäännöksiin.

Muilta osin määräysten voidaan katsoa saavuttaneen tavoitteensa, eli edistää mm. kunnan vastuulle kuuluvan yhdyskuntajätteen määrän vähentämisestä, erilliskeräysvelvoitteineen ja jätteen hyödyntämistavoitteineen

Lisätietoja: kaupungininsinööri Anne Ahtiainen, puh. 020 615 8574, anne.ahtiainen@kouvola.fi

Teknisen johtajan ehdotus:

Kouvolan kaupunki antaa Kymen jätelautakunnalle edellä selostetun lausunnon kunnallisista jätehuoltomääräyksistä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävänä yleisessä tietoverkossa kaupungin verkkosivustolla 5.4.2023 lukien.

Teknisen lautakunnan päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Marika Hänninen ja Toni Vainikka olivat poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn ajan (yhteisöjäävi, hallintolaki 28 §, 1 mom. kohta 5).
